

САНА ОЛОХ

Х а н а т
1931 сүл алтынны
15 күнүттөн тахсар

**СССР ЧУРАПЧЫТААВЫ РАНКОМУН УОИНА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААВЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА**

№ 48 (6496).

1987 сүл. Муус устар 21 күнэ.
ОПГУОРУННУК

Сыаната
3 харчы.

УЛУУ БАЧЫМ ҮГЭСТЭРИГЭР ЭРЭЛЛЭЭХПИТ

КӨХТӨӨХ ҮЛЭ ТҮМҮГЭ

В. И. Ленин төрөөбүтэ 117 сыла туолуутугар аналлаах Бүтүн Союзтаагы коммунистическай суботунууна оройуон үлэнигэр хайаагытаагар да көхтөөхтүк, тэрээнигэр кытынылар.

Үлэ бырааһынныгэр промшленнай предриятиелар коллективтара 13800 солк. табаарынай бордунукуунаы онордулар. Ити күн 3700 солк. үүт бордунукууна, 890 солк. мебель, 1047 солк. иис онордулар. 6600 солк. иорут киэниг туттар табаардара онордулунулар. Барыта 5300 солк. туттар-танар үлэлэр кытылынылар. 1900 тонна араас-таһаас таһылына. Үлэзэ кириэхтээх объектарга 162 киби үлэлэтте.

Тыа хайааһыстыбатын араас үлэлэригэр 5 тыһ. тахса киби кытыны. Ол иһигэр 115 киби үүтү, эки ылыыга быһагыч үлэлэтте. Улуу сирдент төрөөбүт күнүн көрсө оройуонга 28 коллектив, 364 бирдирдээн үлэниг бэйэлэрин 4 ыйдаагы сорууда-тарын толорбуттарын туһунан рапордотылар. Коммунистическай суботунууна лесовикт, «Якут-агропромстрой» мехколхозта, «Мындагайы» совхоз, дына-уот, коммунальнай хайааһыстыба производственной управлениета орду көхтөөхтүк кытынылар.

Выйлгы үлэ бырааһынныгэр 9842 киби таһыта, пятилетка фондугар 23829 солк. кылларыллыа. Ити ааспыт сылаагар элбэх.

Оройуоннаагы штаб.

● Сааскы ыһыга—кичэллээх бэлэми! ●

Ааллара өссө да ХОҢНО ИЛИК

Сааскы ыһык быһыл эрдэ сагаланыахтаагы туһунан совхозтар салайааччылары, специалистара билэлэр. Ошон бөлөһүнүн даһаны ол быһытынан эрдэттен аныттылаахтаах ээ. Чуолаан, холбонор техниканы өрөмүөннээһин ону тэңэ ардактатар установа-лары уонна насоснай станциялары бөлөһүнүн бүтөһүгүтэ болдо-бун тутулар курдук тэтигэр үлэ барбата.

Омос көрдөхкө, туһааннаах болуурустар директордарынан ылыл-дан дыһаллар баһыт-мит курдуктар. Оттон дыһалаа адыс атын. Холобур, Эрилик Эри-тин аатынан совхозка муус устар 9 күнүгэр 8 сепкааттан 7-гэ бөлөм буолла диир эһигиэрэ эрээри, сепкааттан үгүстэрэ өссө да дийэ-наба туруорулар кыа-тара суох: гидропала-лара алдынан турар. Өрөмүөнүгэ икки отделе-ниенан 5 киби туруор-бут курдуктар да, бу дьону субу-субу атын үлэзэ аралдытан сүгүн үлэлэппитилэр. 6 насос-най станциятан 3-һа бөлөм диир буолар. Ол эрээри ити сабадалаһын эрө, Боруобалаан, үлэлэ-тэн көрө иликтэр.

Карл Маркс аатынан совхозка даһаны бала-һыанна ордуга суох. Площадка өрөмүөн-нээхтээх техника барыта аралдыла ийик. Выйгы сылдар күмүтүтэр гра-

фик быһытынан нэди-лээ бирдэ көмөҕө из-бит олохтоох СПТУ үө-рөнөөччүлөрө салайар, ылар-көрдөр кыһыта суох олоһон хаалбытара. Са-лайааччылар өтүлэриг-тэн дыһалаа эһигиэрэ-намыһаары аһардаһа ити даһаны хартыынаттан сыаналыаха сеп.

«Мугудай» совхозка сырдалара олус бытаан. Сааскы ыһыга туһа-нылыахтаах техниканы бөлөһүнүн болууруна муус устар 7 күнүгэр сана көрүлүбүт. Бу күнүһаһыт хойутаабы-тын курдук дыһалаа да-һаны өнүгө суох. Чыап-парада 1, Маралайыга 3 киби өрөмүөнүгэ туруо-руллубуттар. Барананы холбуур сепкаа онору-луохтаага, хайа күн, ма-тырыһаал тийбэттэн иһигиэр. Эрдэттен ды-һаһыт буоллар, тимир тодо көстүө суоҕа ээ, Эбэтэр Толоон насоснай станциятын ылан көрө-бун. Станция алдынан турар. Форсуһаны кан-тан да булалара быһы-бит.

Субуруускай аатынан совхозка даһаны күһүн үчүгэй холобур быһы-тынан аһтара суох. Тех-никаны бөлөһүнүнүгэ «мындагайылар» эрэ балачка сырдаластылар. Муус устар саһагыгар совхоз 9 сепкаата тох-суон бөлөм буолуу ли-нейнатыгар туруорулу-буттар. Итини таһынан бу нэмгэ диир 5 бара-на, 4 лущильни, 7 бу-

луук өрөмүөннээхтэр. Арай хонуу үлэлэригэр туттулуохтаах 46 тонна уматыгы хонуутаагы оту-ларга таһыны хойутаары гыммыт. Бий бастагы де-кадатыгар 6 эрэ тонна онуун булла.

Өрөмүөн быһаарыты-гар «Агроснабза» сы-һааннаах эһигиэрэ эмсэ бааллар. Насоснай стан-цияларга аккумулятор-дар тийбэттэр, сваркаа элентродунан хаачы-лыны эмсэ молдох. Быс-тах саһаас чаастар суох-тара дарыны өрөмүөнү аһахтыһы.

Бу күнүгэр өрөмүөнү эрэ буолуу дуо, сааскы ыһыга сыһааннаах ба-ры болууруну барытын быһаара өхсүөхкө. Саас-кы хонуу үлэлэрин бол-дохторун хайааһыстыба-лар күнтөн-дьылтан кө-рөн бэйэлэрэ быһаарыа-тара. Оттон сагаланна да сир сиигин баттаһа теһа кылларынан ылы-гас болдоххо ыһыг-лыахтаага өйдөнөр. Ман-на агрегаттар бары тох-толо суох иһиги сие-нанан үлэлэһиннэрин тэрийи быһаарар суол-талаах. Биллэн турар, үчүгэй балаһыах механи-затордар наадалар. Бу өтүгүн көрөр буоллахха, совхоз отделениеларга ба-лаһыанна берүкүтэ суох. Ырыата баранна, Төлө-бү да холобурдуоһун. Билигин отделение 9 трактордаах. Оттон тран-сориһа—төрдүөйх эрэ.

Сааскы хонуу үлэлэ-рин саһагыгар көм субу-ыган кэллэ. Оттон сов-хозтар тодо эрэ холку-лар. Бу итэҕэстэри су-һаллын туората өхсүөхкө.

Д. ПИНИГИН,
гостехнадзор.

Эт-үүт комбинатын коллективиттан үлэ бы-рааһынныгэр 90 киби кытыны. Ордуу тэрээ-һиннээхтик В. К. Соба-нин салайааччылаах 13 киһилээх бригадэ оройуон киһиннээҕи бой-иһа уураар ыһылаатын каркаһын тутууга үлэ-лэттэ. Суботунуукаа үрдүк таһаарылаах уон-на ордуу хаачыстыба-лаах үлэни М. С. Ефи-мов, Ф. В. Местников, Ю. И. Ноговицын, Н. И. Жирков уо. д. а. көрдө-дүлэр. Оттон прием-чиктар уо. д. а. бэйэлэ-рин рабочай иһэстэлэ-ригэр үлэлэттилэр. Па-тилетка фондугар кол-лектив барыта 576 солк. үбү кылларды.

Синиоктарга: үөһэ—Н. И. Жирков (хаһас дьэки) Ф. В. Местников ыһылаат үрүт маһын түһэрэллэр; аалара—суботунуукаа кытымы-лааҕа В. К. Собаккин.

П. Оконешников
фотолара.

● Олохтоох Советтарга быһбардары көрсө ● ДОСТОЙНАЙДАР ААТТАНАЛЛАР

Оройуоннаагы уонна сельской Советтарга де-путаттарга кандидаттары туруоруу үлэ коллекти-тарыгар, быһбардыр уокуруктарга ыһылаал-лар. «Чурапчы» совхоз Киһигиэрэ отделе-нин рабочайдара, су-лууспалаахтара уон-на инженернай-техниче-скэй үлэнигэр оройуон-наагы Совхозка 10 М-дээх быһбардыр уоку-рууна отделеһе механи-гыһы Павел Николаевич Сирябин аһтаатылар.

Карл Маркс аатынан совхоз Кулаадыма, Куу-ла Куула, Төһүгүстээх фермаларын коллекти-тара быһбар иһиннээҕи

мунуһахтарынан оро-йуоннаагы Совхозка 18 М-дээх быһбардыр уоку-руука техник-осеменатор Александра Николаевна Барашкованы туруорду-лар.

х х х

Аһыт чөлүһүгэр Чу-рапчы сельской Советы-гар депутаттарга канди-даттары туруоруу бы-һбардыр уокуруктарынан иһиннэһи ыһытына. Сир аһыны уокурун бы-һбардааччылара үкүлэ-рэпчы кыһыгытара быһыл-гы быһбарга иһиннээҕэ активнаа үрдэһитин көрдөрөр. Райпо хонтуо-ратыгар 14 М-дээх уоку-

рук быһбардааччылара мусталлар. Киһилэр сел-совхоз бу уокуруктар 4 киһини аһтаабыттарыт-тан, баһыгар элбэх куола-һы ыһытынан депутатка кандидаттынан райпо бух-галтери Татьяна Алек-сеевна Васильева туруо-рулар.

Ити курдук 20 М-дээх уокуруктаа учуутал Ма-рина Николаевна Кере-мисова; 26 М-дээх уоку-рукка райпотребшес-тво тэрийэр отделеһи ни-стоуктора Матрена Ни-колаевна Матвеева Чу-рапчы сельской Советы-гар депутаттарга канди-даттарынан туруорулу-нулар.

Оройуон ыччат-комсомольскай фермаларын республика сүөсүһүт ыччат коллективтарыгар ЫҢҢЫРЫЛАРА

Выйгы, Чурапчы оройуонун ыччат-комсомольскай фермаларын бары чилиһинэрэ, СССР КК «ХП пя-тилеткага—өрө күүрүүдээх ыһыаһылаах үлэни» диир уонна кулун тутардаагы (1987 с.) советскай көрүөккэ ыһыаһыларын ис сүрөһиниттэн биһирин-бит уонна СССР XXVII съези, СССР КК Пле-нуһаарын уураахтарынан быһагыч олоххо кыллар-сыйалтан, БИСОЛКС XX съезин, Улуу Октябрьскай социалистическай революция 70 сылын көрсө ма-һын үрдэтиһибит кириһилэри ситиһиэхпит диир эбэһэстэһистикэ ыһыаһыт.

1. Хас бирдир дүһүрүһү аһахтан сүл устат 1820 кг үүтү ыан көрдөрүүбүтүн аһыт сыйтан 200 кг үрдэтиһипит.

2. БИСОЛКС XX съезин көрсө кыстык 7 ыйдаах быһаһын толорон тийиһипит.

3. Улуу Октябрьскай революция 70 сылын көрсө ХП пятилетка иһин сылаах быһаһын толоруу ситиһипит.

4. Государствора туттарар үүһүт 60 бырыһыан-тан итэҕэһэ сүөһүн бастагы сүортааһынан тутта-рылахыт.

5. Научнай-техническэй прогресс, бастыҥ опы-титиһилэрин утуһуахтык олоххо кылларгыра дьу-луһуохтук. Ол курдук, БИКО 60 бырыһыаннара комплекснай, 55 бырыһыаннара норуот таһаарар, 40 бырыһыаннара уулатар, 30 бырыһыаннара аһы-лык тарратар механизацияланаларын ситиһипит. Бизэ БИКО поточной-деховой ыһыаһын үлэлэһи-нин тэрийиһипит.

6. Саһа төрүүх киһиһүнэ өлүүтүн күнүтүтүрдүн аһагытар иһигиһин савасым кылларга иһиройн тымныы ыһыаһын иһигиһи кириһипит. Төрөөбүт аһахтар кэмнэргэ буоһатылалларын ситиһипит.

7. Бары БИКО үлэнигэр аһагытар, үлэтир уон-на сыйыһаар усулуобуһаларын туһаарыагы үлэни ыһыахыт. Кэлэр кыстыкка БИКО-лар 50 быры-һыаннаагы сүөсүһүтү дьыллар үлэлэһиннэрин ситиһипит.

8. БИКО эдэр үлэнигэр үөһэ-билиһи өтүгүн сыйдыһаарыгар бары дьаһаллары оноруохтук.

Эдэр үлэнигэр 100 бырыһыан экономическай, зооветеринарай уонна полит-үөрдүнүн хабыллы-ларын ситиһипит.

9. Сүөһү аһыаһын көдүүстээхтик туһаһыны хонтуруолдуурга «Комсомольскай прожекторы» үлэ-лэтиһипит.

10. Социалистическай куоталаһыны бары өтү-гүн көдүүстээхтик тэрийиһи ыһыахыт. Оройуон БИКО-рын ортолоругар кварталларынан уонна ый-дарынан куоталаһыны тэрийиһипит. Итигэрэ мо-ральнай уонна материалый көбүлэһиннэри киэ-һини туһаһыахыт.

Итинниг үрдэтиһибит эбэһэстэһистикэ ыһыаһын туран республика бары БИКО ХП пятилетка иһин сыйыһыахтык түмүктүүр иһигиһин күүстээх үлэзэ ыһыаһыт.

● Олохтоох Советтарга быһбардары көрсө ● ДОСТОЙНАЙДАР ААТТАНАЛЛАР

Оройуоннаагы уонна сельской Советтарга де-путаттарга кандидаттары туруоруу үлэ коллекти-тарыгар, быһбардыр уокуруктарга ыһылаал-лар. «Чурапчы» совхоз Киһигиэрэ отделе-нин рабочайдара, су-лууспалаахтара уон-на инженернай-техниче-скэй үлэнигэр оройуон-наагы Совхозка 10 М-дээх быһбардыр уоку-рууна отделеһе механи-гыһы Павел Николаевич Сирябин аһтаатылар.

Карл Маркс аатынан совхоз Кулаадыма, Куу-ла Куула, Төһүгүстээх фермаларын коллекти-тара быһбар иһиннээҕи

мунуһахтарынан оро-йуоннаагы Совхозка 18 М-дээх быһбардыр уоку-руука техник-осеменатор Александра Николаевна Барашкованы туруорду-лар.

х х х

Аһыт чөлүһүгэр Чу-рапчы сельской Советы-гар депутаттарга канди-даттары туруоруу бы-һбардыр уокуруктарынан иһиннэһи ыһытына. Сир аһыны уокурун бы-һбардааччылара үкүлэ-рэпчы кыһыгытара быһыл-гы быһбарга иһиннээҕэ активнаа үрдэһитин көрдөрөр. Райпо хонтуо-ратыгар 14 М-дээх уоку-

рук быһбардааччылара мусталлар. Киһилэр сел-совхоз бу уокуруктар 4 киһини аһтаабыттарыт-тан, баһыгар элбэх куола-һы ыһытынан депутатка кандидаттынан райпо бух-галтери Татьяна Алек-сеевна Васильева туруо-рулар.

Ити курдук 20 М-дээх уокуруктаа учуутал Ма-рина Николаевна Кере-мисова; 26 М-дээх уоку-рукка райпотребшес-тво тэрийэр отделеһи ни-стоуктора Матрена Ни-колаевна Матвеева Чу-рапчы сельской Советы-гар депутаттарга канди-даттарынан туруорулу-нулар.

КОМСОМОЛ XX СЪЕДИНГЭР

Охсуулаах Үлэ
рапордараССКП райкомугар,
райсовет исполкомугар,
ЫБСЛКС райкомугар

МОСКВА. (ССТА). Бө-
йөтүн социалистический
общественный бары өтүүнүн
революционнайдык чөл-
гитэ сайынналар уустун
түбүнчөсү үлэтиңер
Коммунистический пар-
тия Ленинский комсомол-
го толору эркинлик сөн.
Ити туһунан Кремльдеги
Съездтер дыбарыстарын
трибунаыттан ЫБСЛКС
XX съедин делегаттара
эттилер.

Араатардар М. С. Гор-
бачев съезке эгинтир-
гөмсомол үлэтин күчү-
дүү, түргөтөтүн пранти-
ческый соруктарын олох-
хо киллериңе киин орун-
дун үрдүккө быһаачы
программатка ыйылыбы-
тын бөлүктөтүлөр. Дойду
мичката үрдүн сыяллары
ситиңер туһугар күчү-
дүүн харыстыа суога,
уларыта тутуу эдэр гвар-
диятын аатын-суолун үр-
дүктүк тутуога.

Дойду социальнай-эко-
номическый сайдытын
түргөтөтүн жөлүгүнүнүн
эдэр дьоннорго бөлүлөрүн
дьондордун, билилэрин
туттар, обществода бай-
ларын бигергетилер
дыңгыз кыахтарын биз-
ринеңе дин бөлүктөнө.
Общественнай олох бары
айткыларга улаатар уон-
на кыргыттар быраат-
рыгар мөңгөн. Ыччат

туһунан Союун өссө ор-
дук бөдөрөгүө, Итин-
ник Союуну ырымган он-
руу уонна ылыныи идея-
та съезке өйөнө.

Ураты кэсептин ычат
комсомольский коллек-
тивтар үлэлэрин туһунан,
комсомольский тутуулар
тустарынан буолла. Итин-
ник тутууларынан дойду
норутун хаһаайыстыба-
тын бүтүнүттүн түргө-
ник сайыннарын хаа-
чыдыга дьингиз ордук
дьонун суолталаах объек-
тар, уһугулаан туран
Сибирь уонна Дальний
Восток, Россия Хара бу-
ра суох зоватын объек-
тара буолуохтаахтар.
Прогрессивнай социаль-
най, экономической, ку-
раты тутар ырытан он-
ууларын чөлчү ити ту-
тууларга олохтуурга эги-
линэ.

Ас-төл программатын
олоххо киллериңе кыт-
ты комсомол дьонун
суолталаах дьыалатынан
аарылына. Сир дьин-
гиз хаһаайыттарга үүн-
тахымыларыгар, тыа си-
ригар түргөтөтүлөр үлэ
коллективтара үөскөтүн-
кэриңер комсомольский
комитеттар үлэлэрин ор-
дук табыгастаах холобур-
дара ахтылынылар.
Комсомольский тэрилтэ-
лэр экономической өтү-

нөн мөлтөх хаһаайысты-
балары көдүүстөтүлөр
шефствилэрин опыта да-
баны баар.

Улааттары уонна кы-
ргыттары идеянай-полити-
ческый, сир-майгы өтү-
нүн итингиз комсомол
орудун уонна мнестэтин
өйдөөтүн уонна таба бы-
наары бүтүн хаһаайы-
таардар да дьонун суол-
талаах дин бөлүктөтүл-
лөр тыл өлүт дьон.
Дьыаланы производствода,
оскуолада, олоор сир-
дэргэ бирдинилээн үлэни
ордук күүстөх уонна ки-
мээлиниң олоор кур-
дук тыа туруоруохка
наада. Дьэ маньаха ком-
сомольский салайаачы-
лар тус холобурдарын
күүнэ уһулчу улахан,
киилэртөн эдэр дьоннор
хал буолбатах быһаары-
лары уонна үлэни-хамна-
ны күүтөлөр.

Үгүс тэрилтэлэргэ си-
лис тардыгыт бюрократизм
уонна формализм
съезд сытыа критикаты-
гар тардылынылар. Ки-
нилер тусхтан да ордук
куораттардаагы уонна
оройуоннардаагы сүһөх-
тэргэ орусчулар. Комсо-
мол горкомнара уонна
райкомнара ордук ула-
хан кыһамыһы эрайэр
магнайгы сүһөх тэрил-

тэлэргэ болгомтолору
мөлтөттүлөр. Деловой
буолуу хас бирдин маг-
найгы сүһөх комсомоль-
ский тэрилтэ үлэтин сти-
лини буолуох тустаах. Ол
эрэри ити стиль өрөгөй-
дүүрүн туһугар албон
лахсылар уонна адыады
онорор үөрүйэхтөн ак-
настаннаахха наада. На-
тараа-инки сыл буола-
буола уопсай комсомоль-
ский дискуссияны ым-
тарга этилини, ол тэрил-
тэлэр үлэлэрин көрүүнүн
буолуох, киинлэр үлэлэ-
рин тупсары суолларын
бөлүктөх өтө.

Съезке эдэргэ тыла-
ры ычат аан дойдутаагы
уонна национальнай тэ-
рилтэлэрин представи-
теллэргэ эттилер.

Муус устар 17 күнүгэр
делегаттар ЫБСЛКС КК,
Кини Религиознай Ком-
миссиятын өтчүөттүр
дакылааттарын дьүүл-
лини түмүктөтүлөр.
Кизһэни муньах
ЫБСЛКС XX съедин до-
кумуннарын ылыныга,
комсомол салайар орган-
нарын талыга аналла.

XX съезд үлэтин тик-
күгүгэр—муус устар 18
күнүгэр делегаттар мос-
кыттары кытары биргэ
Бүтүн Союзтаагы комму-
нистический субьотун-
нуука кытылылар.

ЫБСЛКС КК бастакы
секретара Виктор Ивано-
вич МИРОНЕНКО.

ЫБСЛКС XX съедэ
үлэтин түмүктээтэ

Муус устар 18 күнүгэр Москвада тү-
мүктэммит Ычат Бүтүн Союзтаагы Ле-
нинский Коммунистический Союун XX
съедэ ЫБСЛКС Кини Комитетин үлэтин
биирлэстэ, ССКП КК муус устардаагы
(1985 с.) Планумунан, партия XX съеди-
нан туруоруллубут социальнай-экономи-
ческый сайды уонна дойду олохун бары
өтүүн уларыта тутуу соруктарын олоххо
киллериңе КК комсомолдотары уонна ич-
чаттары түмөр практической үлэтин бири-
сээнэн өйөтө.

Съезд ЫБСЛКС Устаабын текстин, өн-
күлэриллибит уларытыллардыын, бигэр-
тэтэ.

ЫБСЛКС Кини Комитетин уонна
ЫБСЛКС Кини Религиознай Комиссиятын
быһардаабын буолар.

х х х

ЫБСЛКС Кини Комитетин Планумугар
ЫБСЛКС КК бастакы секретарынан В. И.
Мироненко талылына.

(ССТА).

● Партийнай тэрилтэлэргэ ●

Партбюрога—
кыстык
боппуруога

«Чураччы» совхоз Ю-
лентингээн отделениеты-
гар субан сүөһү кы-
ганааһына уонна үтү-
нэмиин эмискэ наадаһы-
на таһаарыллы бу боппу-
руога партбюрога дьүүл-
лэһилинэ.

Пятилетка иккис сы-
лып бастаан кварталын
былааннарын ыһааһы-
сыттар Г. Т. Борисов, А.
Х. Захаров туһаанаады-
нан 150—118 бырыһыан
толорон, ордук үрдүк
көрдөрүүлэри ситиһил-
лэр. Ол эрэри киинлэр-
тэн ураты ыһааһысыт-
тар графинтан хаалан
иһэлэр. Ити сүрүннээн
фермаларга сылаас УУ
кыһаан бөлүмүннэри-
тэн, ыһахтары үтүрдүү-
тө сөптөөх аһылык хаа-
чылыбатааһыттан таһа-
рылына. Сана төрөбүт
ыһахтар бордонуусуунаы
бизинэһтэбэр быһа тү-
һүүлэрэ абаһа. Илин
Нама ферматыгар туар
субаннар маассабадык
кырганааһылар. Икки
сүөһү кыһаан ордунан,
Төрдүс сүөһүлүктөр ал-
бохтэр. Ити бириин ус-
тун сүөһүлүктөр үлэ
дэһиспилиниңиң көбөл-
лөтүттөн, онуоха нэбэл-
туруоруллубатыттан та-
һаарыллар. Бэйгэ дь-
кэмчи аһылыгы күннэ
бирииннэ мунурданар сүөһүлүктөр
эмиз бааллар. Төрийэр
үлэде маньын сыһааны
кыстаанах

партийнай кэсептин буол-
ла.

Муньах оту тнэйини
түргөтөтүн, эбин аһы-
лыка комбикорму, дул-
баны, былаагы, бириини
элбэтэргэ отделение са-
лаататыттан кытаанах
ирдэбиги туруорда. Фер-
маларга үлэ режимиин
хонтуруоллуурга партбю-
ро чилииннэра хотонно-
рунан ый устата сыһа-
рылынылар.

Н. КОРКИН.

Агитколлективтар
тэрилинвилэр

Олохтоох Советтар
уонна народнай сууттар
народнай судьяларын
быһардарыгар агита-
ционный-маассабай үлэни
тэргөтүннэхтик ыһаах-
ка Субуруускай аатынан
совхоз цеховой партий-
най тэрилтэлэргэ агиткол-
лективтары тэриктөлө-
түлөр.

Хатылы отделениеты-
гар совхоз кылаабынай
агронома Н. В. Пудов
уонна библиотекарь М.
П. Нустринова салайаач-
чылардаах 25 агитатор-
даах агитколлектив парт-
бюрога тэрилиннэ.
Агитколлектив бу күн-
нэргэ иһи төгүл мустар
үлэ быһаанын чөлүлө-
тө, агитатордарга бы-
һаагы быһардар ураты-
ларын, социалистическый
демонстрацияны бары өт-
түннэ сайыннарын кы-
лаарын туһунан боско-
дөлөр, субалар өңөһүлү-
нулар.

Болтоно отделениеты-
наагы цеховой партий-

най тэрилтэ быһардарга
бэлэмизининнэ сибээс-
тээн 15 агитатордаах А.
Н. Егорова итиннэ А.
Г. Степанова салайаачы-
лардаах агитколлектив
бигергэттэ. Киинлэр бу
күннэргэ агитпунт дьин-
тин киргэтигин саба-
лаатылар.

У. АТЛАСОВА.

Учуоттанын
наада

Соловьев нэһилигэр
дьон олоор сириннэ ил-
тер үлэ быһаа хойутаан
тэрилиннэ. Сорох агит-
зоналар начальниктара
сөптөөхтүк сүүмүрдэ-
мэнэ, Сана дьыл эрэ са-
дана үлэлэбэттэрэ.

Кэлин сельсовет ис-
полкомун секретара В. П.
Платонов салайааччылаах
киин агиттаб үлэни бы-
лааннаахтын ыһаар, Лек-
циялары боскодөлөри тэ-
ниңи арбаас күрөхтөһи-
лэр тэрилиннэлэр. Эйэ
көмүскэлгэр аналлаах
дьаарбака ыһааһылан
583 солк. үн Эйэ фонду-
гар киллэрилиннэ. Манна
ордук активнайдык «Са-
раал» итиннэ «Сарда-
га» агитзоналар олох-
тооттоо кыттыбыттары
бэлэтиңер төрөстөөх.

Уус-уран самодеятель-
ность коллективтарын
куоталаһыларыгар
«сардагалар» бастаа-
лар. Оттон «Адам, йям
уонна мий» күрөхтөһиңэ
«дүккэблэр» тэниһох-
тэрин булбуттар.

Быһыл агитзона үлэти-
гэр нэһиликэниңе активно-

һа үрдэбигэ кэрэхсэбил-
лэх. Аңардас итиннэ уус-
уран самодеятельностька
160 киин кыттыбыта да
көрдөөр.

Кини агиттаб үлэни
былааннаахтын тэриини-
тэ дьон болгомтотун тар-
та. Үгүстөр зона күннэргэ
дыһааһытын нэһэр
буолулар.

Ол эрэри билигин да-
баны кыттылыбыт үлэ-
лэр, күрөхтөһилэр тү-
мүктэрин иһитиннэр-
биллэрин иһи, түмүктэ-
ри биримэтиңер таһа-
рым кыалла иһиттер.
Бу өттүнүн үлэни улары-
та тутуу эрбиллэр.

А. МАКАРОВ.

Биирхэ
эппиэттиилэр

Райсовет исполкому председатели солбуһааччы
В. М. НЕУСТРОЕВ:

Хатаат бу дьыл кулун
тутар 12 күнүгээн ку-
мэһигэр М. Михайлова
«Эрэнэриң да эгэлэ-
дэх» дин критическый
ытатыһа бачэоттэм-
иһа. Онно аэропорт өтү-
түн суолу тутар-эромун-
нуур участанка дуога-
бардаах үлэлэр тэрул-
дубатахтарын, порт дьин-
тэ тымнытын, туруга
мөлтөдүн, иһитер систе-
мата ирдөөлгө эппиэт-
тэбэтин туһунан сүр-
үү ыһааһытаах.

Аэропорт начальнига
Г. М. Иванов «сайыгы
кэмгэ коллектив күнү-
нүн үлэ мытылыһа» дин
эрэнэриңгэ бэлэзэ
ыһааһына. Райсовет ис-

полкома иһиниңиң Ма-
ганаады авиапредприя-
тияда үп көрүлүүтүн
болтуруоһугар өссө төгүл
турорсуо.

х х х

Хатаат бу дьыл муус
устар 2 күнүгээн ку-
мэһигэр оройуоннаагы
киинизмму библиотека
директора М. Калачева
«Библиотекалар бол-
омо эрайаалар» дин ыс-
татыһа бачэоттэм-
иһа.

Автор библиотекалар
материальнай базаларын
бөдөрөгүтү туһунан бол-
пурдубу сөһө туоһулар.
Нэһиликэтэргэ библио-
текалар Култура дьин-
лэрин иһинан үлэли-
лэр. Кэлин сылларга

«Агропромхимия» холбоһук ыччаттара уонна ком-
сомолдотара комсомол XX съедин үлэде ситиһи-
лэринан көрүстүлөр. Коллектив бастын үлэһиттэра
ларинаан көрүстүлөр. Коллектив бастын үлэһиттэра
Д. Кривошапкин 504 кубометр майы, Л. Флегонтов
328 тонна, М. Дюдорев 237 тонна, П. Ефимов
372 тонна арбаас таһаары тастылар. Киинлэр бары
ЫБСЛКС XX съедин көрсө туруоруммут сорукта-
рын аһара толордулар.

Билигин ара таһаарыстарбыт коммунистар П. Ефи-
мов уонна К. Данилов ычаты кыта үтүө сыһа-
ны тутуһан үлэһитилэр, ычат наставнигыин бочуот-
өйдөтөр үлэде төһүү күһүнүн буолаалар.

Холбоһук ыччаттарын уонна комсомолдотарын
соруктара—ХП пятилетка иһи сыллаах былаанна-
рын Улуу Октабрь 70 сыллаах юбилейин көрсө
толорон тийгин. Ити сорукпунтун олоххо киллэр-
түтүтү харыстаабанна үлэлиһкит.

«Агропромхимия» холбоһук магнайгы
сүһөх комсомольский тэрилтэте.

х х х

Билин. 13 №-дээх СПТУ курсаннара, бүтүүн
советская ычат курдук, ЫБСЛКС XX съедин дос-
тойнайдык көрсөргө үлэлэһиттэр. Училище үрдүнүн
үрөдү били 99,3 бырыһыанга, хаачыстыбада үө-
рүни 20,2 бырыһыанга тэһэһилэр. Комсомол-
дотар 99,5 бырыһыаннара үөрөхтэригэр ситиһилэр.

Училище хас төрдүс комсомолеһа наар «4» уонна
«5» сыаналарга үөрөнөр. Быһылы үөрөх дьылыгар
17 үөрөх группаларыгар 325 курсаннар үөрөнэл-
лэр. Киинлэртэн 205-һа—комсомолдотар. Үс груп-
пада барыта комсомолдотар үөрөнэллэр.

Уопсай комсомольский муньахтарга ЫБСЛКС
Устаабын сага редакциятын бырайыагыин, оройуон-
наады уонна уобаластаагы комсомольский конфе-
ренциялар уураахтарын дьүүлэһинилэр улахан ни-
тэриктэһтик бардылар. Комсомолдотар А. Тимо-
феев, Л. Осипова, С. Салтыков уо. д. а. Устаап
бырайыгар чөлчү этилэри киллэрдилэр.

ССКП КК ыһтар өйлөхөх политикатын өйүүр ми-
ниң үрдүн тэргэһиннэхтик аһа. Минин кытты-
лаахтара Эйэ советская фондугар 248 солк. ыс-
тылар.

Улахан болгомто курсаннары идеянай-политичес-
кый иһитигэ уурулар. Комсомольский полит-үөрөх-
тэһин оскуоаларын В. Г. Ильина, Г. М. Дьл-
ковская, И. С. Артемьев уонна А. А. Никифорова
ситиһилэхтик үлэлэтэлэр.

Хаан-уруу Коммунистическый партиябыт уларыта
тутууга күрөүгэр сөп түбэһиннэриң 13 №-дээх
СПТУ комсомолдотара, үөрэнэччилэр бэйэни бэйэ
салайыһытыгар, үлэ сага формаларын көрдө-
һүңгэ, сыһылаагы туһалаахтык атаарыга ураты
болгомтолорун уураллар.

13 №-дээх СПТУ магнайгы сүһөх
комсомольский тэрилтэте.

Култура дьинлэрин са-
гардыһа былааннаах
үлэ ыһааһылар. Ол кур-
дук Чыапараада библио-
тека кэһэттиллибит иһи
хөһү ыһа. Хайахсыһа
библиотека эмиз анал хө-
һү ыһааһа. Хатылы
Културатын дьинин са-
гардан тутуу бу дьыл
иһинан ыһааһылаа.
Мэлдэхсигэ сана ку-
лууһа туспа хос бөри-
лиһэ. Хопторо, Кытаа-
нах, Аһылаах, Сыһыт,
Мугудай, Мындааайы,
Одзулуун, Чакыр, Ха-
дэа библиотекалара
сөптөөх мнестэде үлэ-
лиһилэр ситиһилинэ.
Мырыла Културатын
дьинтэ быһыл тутулаан
бүтүөхтээх, онно библио-
текада туспа хос аһаһа.
Ого библиотекатын уон-
на киин библиотеканы
кэһэти болпурдуба кэп-
сэтиңгэ туар.

БЫЛЫРЫН уонна быһылгы сыл ааспыт ийдарыгар пароднай хонтурюол оройуоннааҕы комитетта нуруот хаһаайыстыбатын араас салаа үлэлэрингэр 71 бэрэбэркэни ытта. Комитеткка 65, ол иһигэр тыа хаһаайыстыбатыгар 29, промьышленносто 11, хааччылар эйгэсэ 13 боппурус дүүллэһиннэ. Кэлин социальнай айыс боппуруостара утумнахтык көрүллэр буолулар. Олоххо киллэриллибэтэринэн 16 боппурус хонтурюолтан уһулуна.

Арыгылааһыны уонна алкоголизм туоратар дьаһаллар, үлэлэммэтэх дохуоттар уонна граждандар суруктарын, сайабыллыаһынары итиннэ үгсүүлэрин кытта үлэ тустарынан уураахтары олоххо киллэрини хонтурюоллар. Бу боппуруостарга лесолунт, Карл Маркс аатынан совхоз, нин балыһа салайааччылара комитеткка отчуоттаатылар, ботчумнаах көтүүтүлэри таһаарыттарын иһин сэмэсэ тардылыннылар.

Султуспалыыр эбээһини туһанан общественнай бас биллини ыскайдаһын чакчылар арылыннылар. Биримийэни сокуоннаа суох сүрүнүтүн, сэдэх табаардары ыскайдаһытын иһин райпо бырабыллыаһытын уруксу председателэ Монастырев Н. И. партиянай эппиэктэ тардыллыбыта. Болтоно арыс кылаастаах оскуолатын директора Дьячковский В. М. хаһаайыстыбаннай диссиплиниэни көһөн дуоһунаһыттан босхоломута.

Наһилиэнньэни хааччыһы итэҕэстэригэр үлэһиттэр үгсүүлэрэ элбэхтик киирэр. Бу үлэсэ дьыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственной управлениета (начальник Гуляев А. В.) комитет рекомендацияларын олоххо киллэрингэ үлэни ыппакка олороро кытаанахтык сэмэлэнэр. Уопсайынан, толоруу диссиплиниэтин боппуруоһугар билигин ирдэбил хаһаангытаагар да кытаанахтык туруоруллар. Комитет аадырыһыгар 15 үгсүү киирбиттэн 10 бэрэбэркэлэннэ, 5 комитеткэ көрүлүннэ. Ол иһигэр элбэх сыллаах оттор ыһыллыбыт сирдэрин сүөһүгэ мачитаны, сылгы этин буорту оңоруу курдук дымалалар прокуратурада бэрилиннилэр. Итернат-оскуола эртэ спорттунан саалатын матерыаалларын көтүрбүт дьонго сокуоннаа суох ыскайдаһын, Хадаар арыс кылаастаах оскуолатыгар уһатыллыбыт күннээх группа штатын сымна ту-

тукка көрүлүннэ. Ол иһигэр элбэх сыллаах оттор ыһыллыбыт сирдэрин сүөһүгэ мачитаны, сылгы этин буорту оңоруу курдук дымалалар прокуратурада бэрилиннилэр. Итернат-оскуола эртэ спорттунан саалатын матерыаалларын көтүрбүт дьонго сокуоннаа суох ыскайдаһын, Хадаар арыс кылаастаах оскуолатыгар уһатыллыбыт күннээх группа штатын сымна ту-

тукка көрүлүннэ. Ол иһигэр элбэх сыллаах оттор ыһыллыбыт сирдэрин сүөһүгэ мачитаны, сылгы этин буорту оңоруу курдук дымалалар прокуратурада бэрилиннилэр. Итернат-оскуола эртэ спорттунан саалатын матерыаалларын көтүрбүт дьонго сокуоннаа суох ыскайдаһын, Хадаар арыс кылаастаах оскуолатыгар уһатыллыбыт күннээх группа штатын сымна ту-

да болдомто ситэ ууруллубат, комитеткка да ааһан-миннэн, көрүлүбэттэр.

Эппиэттээх үлэһиттэр диссиплиниэти уонна тэрэһинэ суохтарыттан хаһаайыстыбаннай суох быһымы үгүстүк көрсүлэр. Агардас итинтэн 194 тыһ. солк. нөчөөт тахсыбытын бэрэбэркэлэр туобулууллар. Барыта 52 дуоһунастаах үлэһиттэр эппиэктэ тардыллыбыттарыттан агардара хаһаайыстыбаннай суох быһымыа бурыйданылар. Кинилэртэн 18 материаллаах эппиэтинэни сүктэ.

Электростанцияны уонна уматык-оһууохтуур катыйааллары туһаныыга тирэҕиллэр былааннар, эбээһинистиболор, административ дьаһаллара тэрийэр үлэни бигэрэтиллибэттэр. Холбоур, «Чурапчы» совхоз электростанцияны аһары ороскуоттааһынтан 9700 солк. ыстарааптанна. Эгүүт комбината, районо уонна майы таһаастыыр комбинат ааспыт сылга ити иһин холбоон 21,2 тыһ. солк. төлөбүргэ тардыллыбыттар. Оттон өрөмүөннүүр-техническай предприятие 41 тыһ. киловатт-час электростанцияны, 21 тонна бензини, 29 тонна услоннай оттугу аһары ороскуоттаата. Итиннэ тэҕэ сүөһү өлүүтүгэр, общественнай сүөһүһүлүгүн таба туһаныыга, таара кууллары төнөрүүгэ, техника чаастарын устан ыһыыга бэрэбэркэ элбиктэһэ наада.

Бу күннэргэ, сылдата буоларын курдук, пароднай контролердар үлэ коллестивтарыгар, сельсоветтар сессияларыгар отчуоттууллар. Онуоха штаты таһынан инспектордары көдүүстэхтик туһаны, пароднай контролердары үөртүн, постар үлэлэрин көдүүһүн салгыт үрдэтин, хаһаайыстыбаннай суох быһымы бары көрүгүнэри утары охсуһуу күһүрдүү, бастык опыты тарбатын боппуруостара дьириник ырытыллылар эрэйиллэр.

А. Филиппов,
пароднай хонтурюол оройуоннааҕы комитеттин председателэ.

Эппиэттээх соруудабы толорон

Пароднай хонтурюол Эрилик Эристин аатынан совхозтаагы головной группата ССНП XXVII съезе народ дээрнайдарын иһигэр туруорбут сорууттарын олоххо киллэрингэ үлэтин туһунан комитеткка отчуоттаата.

Группа 4 цеховой уонна 4 бастайааннай үлэһиттэр постардаах. Мань таһынан общественнай сүөһү кыстыгы уонна сайынгы от үлэтин кэмнэргэр быстах постары тэрийэр.

Үлэни былааннааһыны утары болдомто ууруллар. Группа былаанна, кварталларынан арааран, сым устатыгар оңорор. Онуоха хонтурюоллуур-общественнай төрүттэлэри тардыы чопчу ыйылар буолан, совхоз юридическай сулуспатын, сельской Советтар бастайааннай комитеттарын, профсоюзнай төрүттэлэри кытта утумнаахтык бииргэ үлэлэһини ситиһилэр. Маньаха иһин көбүөһүн опыттара баар буолулар. Үлэ былааннаах олоһун ыһыттылар бэрэбэркэлэргэ группа бары чилиэннэ тардыллылар. Кинилэр бары бастайааннай соруудаахтар. Ити барыта пароднай контролердар антиагостара үрдэһиннэри тирэһтэ.

Ааспыт сылга уонна быһылгы бастагы кварталга 15 бэрэбэркэлэр итиннэ 16 реидэлэр, үлэ биримэтин хронометриантаһын ыһытылынылар. Группа муһаахтарыгар 14 дуоһунастаах үлэһиттэр быһаарымын бигэрдилэр. Совхоз дирекциятын нуруутугар 4 боппурус киллэрилли, туһааннаах дьаһаллар ыһылынылар. Оттон парком көрүүтүгэр 2 боппурус киллэрилиннэ. Үлэ коллестивтарыгар ыһытыллыбыт бэрэбэркэлэр түмүктэринэн 11 этиһэр оңолулулар. Коллестивтар-

га группалар сыллата отчуоттааһынара үтөскэ кубулуйда. Итиһэр түмүктэригэр хонтурюоллуур үлэ иһигэр иһигэр иһигэр биллэриллэр буолан иһэр.

Пароднай контролердар ороһууларынан хаһаайыстыбаннай суох быһыыттан тахсыбыт нөчөөтү сабыыга туһааннаах үлэһиттэртэн 160 тыһ. солк. совхоз кассатыгар киллэрилиннэ.

Ол эрээри группа үлэһиттэр билигин да кэки көтүүтүгэр бааллар. Ол курдук, группалар, постар үлэлэрин күннэ хонтурюоллааһын, салайыы өссө да кыалла илик. Кинилэр үлэлэрин туһунан головной группата отчуоттааһын тирэһиллэ. Чаньы уонна Колтодо отделениеларынаагы группалар уота-күөһэ суох үлэһиттэрэ эрэй итиннэ тутулуктаах. Пароднай контролердары үөртүн утумнаахтык барбат. Методическай муһууттар да үлэлэһэттэр. Сыахтаагы группалар муһуахтара ий аһын утумнаахтык ыһытылар буолбатахтар.

Үлэлэммэтэх дохуоттары утары охсуһуу, хаһаайыстыбаннай ахсааны киллэрини, бигэрэһин бэрэбэркэлэн үлэлэһини, наука-техника ситиһилэрин олоххо киллэрини, хаачыстыба боппуруостара бэрэбэркэлэр сүрүн хайысхаларынан өссө да буола иликтэр. Бэрэбэркэлэр аһыбыт итэҕэстэрин кэмнэргэ туоратын, сөптөөх дьаһаллары ыһылынылар. Группа ити итэҕэстэрин туоратыыга комитет болдомтону туһаайда.

Совхозтаагы пароднай хонтурюол головной группата (киһи председателэ Н. И. Попов) комитет бэрэбэркэлэр этиннэни болдомтоҕо ылан, утамытыллыбат дьаһаллары бэрэбэркэлэр эрэйиллэр.

С. ЧИГИНАРОВ,

АГРОНОМ ТОҕО СЭМЭЛЭННЭ

Субурууснай аатынан совхоз агрономическай уонна инженернай сулуспалара сааскы быһыыга бэлэмнэнигэ элбэх итэҕэстэрдээхтэр. Мелиоративнай, свилестир, туорахтаах культуралары, хортуоппуй уонна оһуруот астарын үүннэрэр звенолары биригээһин бэрэбэркэ киллэрэн, икититэн үлэһит коллестивтарга кубулуутта утумнаах үлэни ыһытыллыбат.

Пароднай хонтурюол оройуоннааҕы комитеттин бэрэбэркэлэр ити звенолар састааптара баччааҕа диэри санардылала иһигэр арыйда. Эгэ, дуоһабардар төрүттэ оңолулуу дуо? Звеноларга техника аттарылан бастайааннай тутурыллыбат. Сүрүн үлэһиттэр, механизатордар, таһаар күүс атын хаһаайыстыбаннай үлэлэри толорууга туһаныллылар.

Бааһыналарга органической оһурудуу киллэрини сорууда толоруллубата. Ордук, туорахтаах, ордук, хортуоппуй

туоппуй үүннэриллэр бааһыналарыгар оһурудуу киллэрини бытаардылына.

Хаары чигэтин 1340 гектарга ыһытыллыбыттан ходоһа 250 эрэгентар тиксэр. Бу үлэлэргэ лугомелиоративнай этэрээт төрүт да кыттыбата. Дьиннэн, кинилэр сылы быһа үлэһит анал техникалаах звенолар буолуохтаахтар этэ.

Туорахтаах культуралар сэмэлэрин ыраастааһын ситиһилэ илик. Күнүн ыраастааһын 85 тоннаан оһуруу таһаарыллыбыт. Бу ыйга иһигэр эр баран ыраастааһын ыһытылан эрэр.

Бэрэбэркэ ыһытылар кэмнэри ыһыыга аналлаах тыа хаһаайыстыбатын массовналарыттан Болтоно отделениетыгар 10-тан 2 эрэг булуун, Хатылыга 12-тэн 2 селянка уонна 1 селянка бэлэмнэһиттэр. Уопсайынан, ыһыыга тутулулар тыа хаһаайыстыбатын массовналары муус устар 1 күнүгэр техникескай көрүү линиятыгар туруоруллуохтаах этилэр. Ол туолбата, Сири мелiorациялааһыныга тутулулар оһурудуу, насоснай станциялар өрөмүөннэ саҕалана да иликтэр. Хортуоппуй сири ардактатар установка бэлэмэ суох. Оһуруот элениэ толору сүмүөдөммит эрээри, рабочай былааны олоххо киллэрингэ эмнэ хойутааһынар бааллар. Быһыл 1000 квадратнай метрдээх теплица буора санардыллыахтар үлэ саҕалана да илик.

Пароднай хонтурюол оройуоннааҕы комитеттар боппуруоска совхоз кылабылнай агронома Пудов П. В. отчуоттаата. Агротехническай дьаһаллары олоххо киллэрингэ диссиплиниэти, тэрэһинэ суох быһымын көрдөбүтүн, звенолары хаһаайыстыбаннай ахсаанна киллэһэр үлэни бытаардыбытын иһин киннаах ыһыт оңолулуна. Таһаарыллыбыт көтүүтүгэр туоратыыга совхоз салаатата ыһыт болдохторун комитет болдомтоҕо ылла.

С. НИКОЛАЕВ,

Райпотребобщество оройуон кининнээри ыскайытын олбуругар сууллары турар эмэх буолбут кыраһас ыскайыттарга баһыһа ас-үөл, промьышленнай табаардар аһарас халлаан аһыгар сымнааһаллар, туһатан тахсаллар.

Синимонтарга: уһунук сыһыт, ууһу-хаары иһигэр утумнаах, соторутааҕа аралылыбыт мизбаллар.

П. Окопешников фотолара.

